T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/111
KARAR NO : 2025/259
KARAR TR : 08/04/2025

ÖZET: Davacının davalı kurumda 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine istinaden fahri kur'an kursu öğreticisi olarak çalışmakta iken, sözleşmesinin feshinden dolayı parasal haklarının tahsili istemiyle açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi hk.

K A R A R

Davacı : N.T
Vekili : Av. M. T
Davalı : Diyanet İşleri Başkanlığı
Vekili : Av. A. N. A

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, Bilecik İl Müftülüğü bünyesinde 28/06/2011 tarihinde itibaren Fahri Kur'an Kursu Öğreticisi olarak çalışan müvekkilinin, çalışmış olduğu süreler boyunca her eğitim-öğretim döneminde istifa etmediği takdirde 2 ay sonra yeniden başlayacak olan eğitim - öğretim döneminde yapılacak mülakat sonucunda tekrardan işe alınmayacağı tehdidiyle zorunlu olarak istifa beyanının alındığını, istifa beyanlarının gerçeği yansıtmadığını belirterek, istifa beyanından kaynaklı olarak mahrum kaldığını iddia ettiği zararları için 100 TL kıdem tazminatı, 100 TL ihbar tazminatı, 10 TL yıllık ücretli izin alacağı, 10 TL fazla mesai ücreti alacağı, 10 TL hafta tatili alacağı olmak üzere toplam 230 TL'nin en yüksek mevduat faizleriyle birlikte ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Bilecik 1. Asliye Hukuk (İş) Mahkemesi 30/04/2024 tarih ve E.2023/684, K.2024/178 sayılı kararı** ile, *"somut oluşmazlığın idari yargının görev alanına girdiği gözetilerek"* 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b ve 115/2 maddeleri gereğince davanın yargı yolu caiz olmaması sebebiyle usulden reddine karar vermiş ve bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 30/10/2024 tarih ve E.2024/2061, K.2024/2283 sayılı kararı ile esastan reddedilerek ilk derece mahkemesi kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Anayasa Mahkemesinin 30/03/2011 tarihli 2010/46 E. 2011/60 K. Sayılı kararında, "657 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, kamu hizmetlerinin memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle görüleceği belirtilmiş, maddenin (A) fıkrasında memur, (B) fıkrasında sözleşmeli personel, (C) fıkrasında geçici personel, (D) fıkrasında ise işçi tanımlanmıştır. 5. maddesinde de bu Kanun'a tabi kurumların bu dört istihdam şekli dışında personel çalıştıramayacağı belirtilmiştir. İtiraz konusu kuralda, istihdam şekillerinden olan geçici personel statüsünün tanımı yapılarak, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

Bakanlığının görüşlerine dayanılarak hangi işlerin bir yıldan az süreli veya mevsimlik olduğunu, bu personelin sayısını, ödenecek ücreti ve sözleşme şartlarını belirleme yetkisi Bakanlar Kurulu'na bırakılmaktadır. Geçici personel statüsü, belli bir vasıf gerektirmeyen, daha çok bedensel çalışmalara ağırlık veren, başlangıç ve bitişi belli olan, süreli işlerde çalışmayı öngörmektedir. Bu personel, idare ile yaptıkları bir sözleşme uyarınca idare için belirli bir iş yapan kişi konumundadır ve yaptıkları iş, geçici veya mevsimlik olup, asli ve sürekli görevlerden de sayılmaz. Bu nedenle geçici personel; Anayasa'nın 128. maddesi kapsamında belirtilen memur ve diğer kamu görevlileri kavramı dışında kalan, sözleşme ile çalıştırılan, işçi de olmayan, kendine özgü istisnai bir istihdam türüdür. " şeklinde değerlendirme ile iptal isteminin reddine karar vererek davacınında içinde bulunduğu Kuran Kursu Öğreticisinin kendi şahsına özgü bir istihdam edildiğinin belirtildiği görülmüştür.

Somut uyuşmazlıkta, davacının davalı Başkanlığa bağlı Müftülüklerde Kuran Kursu öğreticisi olarak 28/06/2011 tarihinde bildiriminin yapıldığı, çalışmalarını saat başı ek ders karşılığı olduğu, çalışma düzeninin ders ve ek ders saatlerine ilişkin hükme dayanılarak Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde geçtiği, ek ders karşılığı geçici personel olarak istihdam edildiği, mevcut düzenlemeler uyarınca davacının statüsünün 4857 Sayılı Yasa kapsamında bulunmadığı, davacının hizmet bildirimlerinin 5510 Sayılı Yasanın 4/a maddesinde bildirilmesinin davacıya işçi statüsünü kazandırmayacağı ortadadır. Kısacası davacının yaptığı iş, özel hukuk ilişkisi kapsamındaki iş sözleşmesinden ziyade statü hukukundan kaynaklanan bir istihdama ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda ise uyuşmazlığın idari yargı mercilerinde çözümlenmesi gerekmektedir. ..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Eskişehir 2. İdare Mahkemesi 29/01/2025 tarih ve E.2024/1562 sayılı kararı** ile, *"davanın adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığı"* gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat ve alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, anılan uyuşmazlıkla ilgili Bilecik 1. Asliye Hukuk (İş) Mahkemesinin 30/04/2024 tarih ve E: 2023/684, K:2024/178 sayılı kararı ile "...Bu durumda ise uyuşmazlığın idari yargı mercilerinde çözümlenmesi gerekmektedir..." gerekçesiyle "Davanın HMK 114/1-b ve 115/2 maddeleri gereğince usulden reddine" karar verildiği, anılan karara karşı yapılan istinaf başvurusunun ise Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 3.Hukuk Dairesi'nin 30/04/2024 tarih ve E:2024/2061, K:2024/2283 sayılı kararı ile "esastan reddedildiği", bu kararın temyiz edilmemesi üzerine 27/11/2024 tarihinde kararın kesinleşmiş olduğu anlaşıldığından; yukarıda hükmüne yer verilen 2247 sayılı Kanun'un 19.maddesi uyarınca görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru zorunluluğu doğmuştur. ..."

5. Eskişehir 2. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın *"Genel ilkeler"* başlıklı 128. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle:7/5/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır. ..."

7. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun *"İstihdam şekilleri"* başlıklı 4. maddesinin (B) bendi şöyledir:

"Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

...

B. Sözleşmeli personel:

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

(Mülga ikinci paragraf: 4/4/2007 - 5620/4 md.)

Ancak, yabancı uyrukluların; tarihi belge ve eski harflerle yazılmış arşiv kayıtlarını değerlendirenlerin mütercimlerin; tercümanların; Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde öğretmenlerin; dava adedinin azlığı nedeni ile kadrolu avukat istihdamının gerekli olmadığı yerlerde avukatlarını, (....) kadrolu istihdamın mümkün olamadığı hallerde tabip veya uzman tabiplerin; Adli Tıp Müessesesi uzmanlarının; Devlet Konservatuvarları sanatçı öğretim üyelerinin; İstanbul Belediyesi Konservatuvarı sanatçılarının; bu Kanuna tâbi kamu idarelerinde ve dış kuruluşlarda belirli bazı hizmetlerde çalıştırılacak personelin de zorunlu hallerde sözleşme ile istihdamları caizdir.

Ek paragraf: 4/4/2007 - 5620/4 md.) Sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullandırılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, sözleşme hükümlerine uyulmaması hallerindeki müeyyideler, sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri Cumhurbaşkanınca belirlenir. (Ek cümle: 25/6/2009 - 5917/47 md.) Bu şekilde istihdam edilenler, hizmet sözleşmesi esaslarına aykırı hareket etmesi nedeniyle kurumlarınca sözleşmelerinin feshedilmesi veya sözleşme dönemi içerisinde Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenen istisnalar hariç sözleşmeyi tek taraflı feshetmeleri halinde, fesih tarihinden itibaren bir yıl geçmedikçe kurumların sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilemezler.

..."

8. 657 sayılı Kanun'un *"Ders görevi"* başlıklı 89. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir.

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunur."

9. 657 sayılı Kanun'un *"Ders ve konferans ücretleri"* başlıklı 176. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 3/4/1998 - 4359/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 21/3/2006 - 5473/3 md.) Bu Kanunun 89 uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat 18.00'den sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir.

..."

10. 07/04/2012 günlü ve 28257 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği'nin *"Vekil veya geçici öğretici görevlendirme"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"(1) Kur'an kurslarında öğretici ihtiyacının kadrolu veya sözleşmeli öğreticilerle karşılanması esastır. Bu ihtiyacın kadrolu veya sözleşmeli öğreticilerle karşılanamaması halinde vekil veya geçici öğretici görevlendirilebilir."

11. Bu Yönetmeliğin *"Görevlendirme ve ücretlendirme"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"(1) Yaz Kur'an kurslarında öncelikli olarak din hizmetleri sınıfında bulunan personele görev verilir. Gerektiğinde aranan şartları haiz olmaları kaydıyla kurum personeli ve/veya kurum dışından vekil ve/veya geçici öğretici görevlendirilebilir.

(2) Camilerde Kur'an Öğretimi Kurslarında, din hizmetleri sınıfından nitelikleri Başkanlıkça belirlenen personel, öğretici olarak görevlendirilir.

(3) Bu kurslarda görevlendirilenlere; öğrenci sayısı mevzuatında belirtilen rakama ulaşması halinde ders ücreti tahakkuk ettirilir."

12. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların belirlendiği 06/06/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik:22/11/2010-2010/1169) Bu Esaslar, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü uyarınca kamu idare, kurum ve kuruluşlarında mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri hakkında uygulanır."

13. Bu Esasların 7. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 3/8/2005-2005/9245)

Kamu kurum ve kuruluşlarının yurt dışı teşkilatlarında sözleşmeli olarak çalıştırılan yabancı uyruklu personel ile haftalık çalışma saati süresi 40 (kırk) saatin altında bulunan personel (Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde sözleşme ile çalıştırılacak öğretmenlerde 40 saat şartı aranmaz) hariç olmak üzere (Değişik: 22/11/2010-2010/1169)

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

kurumunda fiilen, askerlik ve doğum dışında kesintisiz, en az 2 hizmet yılını tamamlayanlardan;

a) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereğince sürekli tam iş göremezlik geliri, malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması,

b)Hizmetlerine gerek kalmadığı için sözleşmesinin feshedilmesi veya yenilenmemesi,

c) İlgilinin ek 6 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca sözleşmeyi feshetmesi,

ç) İlgilinin işe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini sonradan kaybetmesi,

d) İlgilinin ölümü,

hallerinden birinin vuku bulmasından dolayı hizmet sözleşmesi sona erenlere, görev yapmakta olduğu pozisyon unvanı itibariyle, Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri hizmet sınıfındaki aynı veya benzeri kadro unvanı esas alınarak hizmet yılı ve öğrenim durumu aynı olan emsali personele 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek azami emeklilik ikramiyesi tutarını geçmemek üzere, kurumunda çalışılan her tam hizmet yılı için ayrılış tarihindeki hizmet sözleşmesinde yazılı aylık brüt ücret tutarında iş sonu tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de, tam yıl için hesaplanan miktardan o süreye isabet eden tutar kadar ödeme yapılır.

Bu tazminatın ödenmesinde; daha önce iş sonu tazminatı, ikramiye ve kıdem tazminatı ile benzeri ödemelerde değerlendirilmiş süreler dikkate alınmaz. İş sonu tazminatı ödemesinde dikkate alınmış süreler kıdem tazminatı ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uyarınca ödenecek ikramiye hesabında değerlendirilmez. Ölüm halinde, yukarıdaki fıkra uyarınca hesaplanacak tutar, ölenin kanuni mirasçılarına ödenir. ..."

14. Bu Esasların 14. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 9/2/1979- 7/17150)

657 sayılı Kanunun değişik 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılacak sözleşmeli personelin sayısı, unvanı, nitelikleri, sözleşme ücreti ve süreleri ilgili Bakanlığın önerisi ve Devlet Personel Başkanlığının olumlu görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca saptanır.

Bu saptamaya dayanılarak ilgili Bakanın onayı ile sözleşmeli personel çalıştırılabilir.

(Ek: 2/3/2009-2009/14799)Sözleşmeli personel pozisyonları merkezde toplam sayı olarak, taşrada ise il bazında tahsis edilir. Maliye Bakanlığınca vize edilen pozisyonlara ilişkin cetvellerin bir örneği ilgili kurumlar tarafından vize tarihinden itibaren bir ay içinde elektronik ortamda Devlet Personel Başkanlığına gönderilir."

15. Esasların *"Sözleşmenin feshi"* başlıklı Ek 6. maddesi şöyledir:

"Personelin;

a) İşe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması,

b) İşe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini sonradan kaybetmesi,

c) Sözleşme dönemi içerisinde mazeretsiz ve kesintisiz üç gün veya toplam on gün süreyle görevine gelmemesi,

d) Hizmetinin gerektirdiği pozisyona ihtiyaç kalmaması,

e) Bir proje kapsamında işe alınması durumunda istihdam edildiği projenin tamamının veya proje bölümlerinin sözleşmede öngörülen süreden önce tamamlanması,

f) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olması, bu örgütlere yardım etmesi, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanması ya da kullandırması, bu örgütlerin propagandasını yapması,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi halinde, kurumlarınca sözleşmesi tek taraflı feshedilir.

Personel; kendi isteği ile bir ay önceden haber vermek koşuluyla sözleşmeyi tek taraflı feshedebilir.

Sözleşme fesih onayları Personel Genel Müdürü tarafından imzalanır."

16. Diyanet İşleri Başkanlığınca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinde Uygulanacak Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının *"Kur'an kursu ve diğer kurslarda ek ders görevi"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"(1) Kur'an kurslarında aylık karşılığı haftalık ders görevini tamamlayan görevlilerden;

a) Yüksekokul mezunu Kur'an kursu yöneticilerine istemeleri halinde haftada 18 saate,

b) Yüksekokul mezunu olmayan Kur'an kursu yöneticilerine istemeleri halinde haftada 15 saate,

c) Kur'an kurslarında tek görevli olup yöneticilik ve öğreticiliği birlikte yürüten yüksekokul mezunu öğreticilere 12 saati zorunlu olmak üzere haftada 18 saate,

ç) Kur'an kurslarında tek görevli olup yöneticilik ve öğreticiliği birlikte yürüten yüksekokul mezunu olmayan öğreticilere 9 saati zorunlu olmak üzere haftada 15 saate,

d) Yüksekokul mezunu Kur'an kursu öğreticilerine 9 saati zorunlu olmak üzere haftada 20 saate,

e) Yüksekokul mezunu olmayan Kur'an kursu öğreticilerine 6 saati zorunlu olmak üzere haftada 17 saate,

kadar ek ders görevi verilebilir.

(2) Öğretici sayısının yetersiz olması halinde Kur'an kurslarında;

a) Başkanlık personeli ile diğer kurumlarda çalışan personele haftada 8 saate,

b) Üzerinde resmî görev bulunmayıp ek ders ücreti karşılığında görevlendirilenlere gündüzlü kurslarda haftada 25, yatılı kurslarda haftada 30 saate,

kadar ek ders görevi verilebilir.

(3) Kur'an kurslarında en az 5 öğrenciyi hafızlığa çalıştırması nedeniyle yarıyıl ve yaz tatillerinde görev yapan ve fiilen derse giren öğreticilere, anılan dönemlerde bu maddede belirtilen ek ders saatlerini aşmamak üzere ek ders görevi verilebilir.

(4) Yatılı Kur'an kurslarında öğrencilerin ders çalışma, yeme, yatma, dinlenme ve benzeri hizmetlerinin yürütülmesinde kendilerine görev verilenlere, fiilen görev yaptıkları her gün karşılığında 2 saat ek ders ücreti ödenir. Bu şekilde ek ders ücreti ödenecek öğretici sayısı; öğrenci sayısı 100'e kadar olan yerlerde gün başına bir öğreticiyi, 100 ve daha fazla olan yerlerde ise gün başına iki öğreticiyi geçemez.

(5) En az 15 kursiyeri bulunan ve bu Kararın 5 inci maddesinde aranan niteliklere haiz olanlardan yaz Kur'an kurslarında görevlendirilenlere, yılda iki ayı aşmamak üzere, haftada 15 saate kadar ek ders görevi verilebilir.

(6) En az 15 kursiyeri bulunan camilerde açılan Kur'an öğretimi kurslarında görev yapan din hizmetleri sınıfındaki personele; yılda 100 saati geçmemek üzere, haftada 3 gün ve günde 2 saate kadar ek ders görevi verilebilir."

17. Aynı Bakanlar Kurulu Kararının *"Ek ders birim ücreti ve görevin fiilen yapılması"* başlıklı 11. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Karar kapsamında kendilerine ek ders görevi verilenlere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesi uyarınca ek ders ücreti ödenir.

(2) Bu Karar kapsamındaki personele ek ders ücreti ödenebilmesi için, ek ders görevinin fiilen yapılmış olması şarttır. Ek ders ödemelerinden harcama yetkilisi, ödeme emri belgesini düzenleyen gerçekleştirme görevlisi ve bu Kararda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ek ders görevinin gerçekleştiğine ilişkin belgeyi düzenleyen ve onaylayan diğer

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

gerçekleştirme görevlileri müteselsilen sorumludur.

(3) Yapılan inceleme sonucunda ek ders görevi fiilen yapılmadan ve gerekli koşullar oluşmadan ödendiği anlaşılan ek ders ücretleri ilgililerden yasal faizi ile birlikte geri alınır."

18. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları.

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/04/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, Bilecik İl Müftülüğü bünyesinde Fahri Kur'an Kursu Öğreticisi olarak çalışan davacının, çalışmış olduğu süreler boyunca her eğitim-öğretim döneminde istifa etmediği takdirde 2 ay sonra yeniden başlayacak olan eğitim - öğretim döneminde yapılacak mülakat sonucunda tekrardan işe alınmayacağı tehdidiyle zorunlu olarak istifa beyanının alındığı, istifa beyanlarının gerçeği yansıtmadığı iddiasıyla, istifa beyanından kaynaklı olarak mahrum kalındığı belirtilen zararları için kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık ücretli izin alacağı, fazla mesai ücreti alacağı, hafta tatili alacağının en yüksek mevduat faizleriyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

22. Anayasa'nın 128. maddesinde devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği belirtilmiş, maddede *"kamu görevlisi"* kavramı tanımlanmayıp, *"kamu görevlisi tarafından yapılması gereken görevler"* sayılmıştır.

23. 657 sayılı Kanun'da da *"kamu görevlisi"* kavramı tanımlanmamış, 4. maddesinde yalnızca kamu hizmetlerinin gördürüldüğü dört grup istihdam şeklinden bahsedilmiş olup, maddenin son fıkrasında işçiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı açıkça vurgulanmıştır. Bir kamu tüzel kişisi tarafından istihdam edilen kişi, bu göreve kamu hukuku kurallarına göre idari bir kararla atanmış ise, bu görevli kamu görevlisidir. Kanun'da, sözleşmeli personel kamu hizmeti görevlileri olarak kabul edilmekle birlikte sözleşme kurallarının taraf iradeleri ile sözleşme serbestisi sınırları içerisinde belirlenmediği açıktır.

24. Sözleşmeli personelin durumu kanun, kanun hükmünde kararname, bakanlar kurulu kararı, yönetmelik ve tip sözleşmelerle düzenlenmekte ve bunlarda hüküm bulunmaması halinde 657 sayılı Kanun'un uygulanacağı öngörülmektedir. Bu nedenle sözleşmeli personelin durumu da, memurların durumu gibi büyük ölçüde kanuni ve nizami bir durum yani statüler durum haline gelmiştir. Zira bunların hukuki durumu memurların hukuki durumu gibi büyük ölçüde idare tarafından düzenleyici işlemlerle belirlenir ve bu hukuki durum yine idare tarafından tek yanlı olarak her zaman değiştirilebilir.

25. Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri ve somut olay birlikte değerlendirildiğinde, davacının davalı kurum bünyesinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında 28/06/2011-25/05/2020 tarihleri arasında ücretli ek ders göreviyle sözleşmeli fahri kur'an kursu öğreticisi olarak çalıştığı, sözleşmesinin zoraki istifa beyanıyla feshedildiğinden bahisle parasal haklarının tahsili için eldeki davanın açıldığı, davacının da dahil olduğu sözleşmeli personel mevzuatına göre idareye üstün hak ve yetki tanındığı, davacının sözleşmesinin yenilenerek devam ettiği ve davacıdan yenileme şartı olarak istifa beyanlarının alındığı, davacının ek ders ücretleri ile çalışma esasları hakkında 657 sayılı Kanun hükümlerinin uygulandığı, bir başka ifadeyle, ücret ödemelerinde, izinlerde, nöbetlerde ve görevlendirmelerde kamu personeline benzer haklar tanındığı, sözleşmenin devam etmesi ve sona ermesi hallerinde ise idarenin belirleyici ve üstün haklara sahip olduğu görülmektedir.

26. Mahkeme içtihatlarında ve öğretide, idarenin kamusal yetkisinin verdiği üstünlük ve ayrıcalıklara dayanarak, konusu, hüküm ve koşulları bakımından özel hukuk sözleşmelerinden farklı olan sözleşmeler de yapabileceği, idare hukuku esaslarına tabi bulunan bu sözleşmelerin de *"idari sözleşme"* olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Bu nedenle idarenin bir sözleşmesinde idareye özel hukuk sözleşmelerindekilerden aşan bazı üstünlük ve ayrıcalıkların tanınmış olmasının, o sözleşmenin bir idari sözleşme sayılmasına yol açtığı benimsenmektedir. İdari sözleşmeler, idareye özgü bir düzenlemeye gereksinim gösteren bir konuyu düzenlediklerinden, idare kamu yararı ve kamu hizmetlerinin gerekleri dolayısıyla, tek yanlı iradesi ile sözleşme ilişkisini etkileyebilir ve karşı taraf hakkında işlemler yapabilir.

27. Bu açıklamalar ışığında, davacının, kamusal mevzuat dikkate alınarak düzenlenen sözleşme ile çalıştırıldığı, sözleşme koşullarının tamamen hizmet borçlusu davacının yükümlülüklerini belirlemeye yönelik ve büyük ölçüde kamu personeline paralel hükümler içerdiği anlaşılmakta olup, anılan yasal düzenlemelere göre işçi sayılmadığı ve kamu hizmeti yürütmekte olduğu öte yandan, idare hukuku esaslarına göre düzenlenen hizmet sözleşmesinin de idari sözleşme niteliği taşıdığı anlaşılmaktadır. İdarenin, kamu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin

görevlisi sayılan personeli ile arasındaki ilişki, idare hukuku ilkelerine dayanan ve idare hukuku ilkeleriyle düzenlenen bir kamu hukuku ilişkisidir.

28. Her ne kadar, sözleşme hükümleri ile, davacı 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesine tabi sigortalı kılınmış ise de, personelin bağlı olacağı sosyal güvenlik kurumunu belirleyen bu hüküm, taraflar arasındaki kamu hukuku ilişkisini değiştiremez ve ortadan kaldıramaz. Öte yandan, davacının kıdem tazminatı ve işçilik alacakları talep etmiş olması da, davacının işçi sayılacağı veya sayılması gerektiği anlamına gelmeyeceği gibi, tek başına görevli yargı yerini belirleyecek bir ölçüt de değildir.

29. Bu duruma göre ve Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın 7. maddesine paralel olarak tip hizmet sözleşmesinde, görevin sona ermesi veya sözleşmesinin feshedilmesi hallerinde ilgiliye işsonu tazminatı ödenip ödenmeyeceğine ilişkin düzenlemeye yer verilmemiş olması karşısında, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-c. maddesinde belirtilen idari sözleşmeden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlık kapsamındaki davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

30. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 29/01/2025 tarih ve E.2024/1562 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A.Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 29/01/2025 tarih ve E.2024/1562 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

08/04/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DrXHStU - VPL1sDp - fVCcLz/ - jW6UO4= ile erişebilirsin